TING-HELLAN

m visjón 2015

Er besta hugskotið útbúgvingardeplar fyri at skapa lestrarumhvørvi?

Útbúgvingarstovnar kring landið
Spurningurin gerst so, um vit skulu hava útbúgvingar kring landið ella ikki, og um vit skulu savna útbúgvingar í deplar ella ikki. Á Kambsdali eru Handilsskúlin og Studentaskúlin saman. Í Havn hevur verið tosað um at hava ein útbúgvingardepil. Fyrimunurin av at leggja allar skúlarnar í Havn saman kundi verið eitt gott og livandi lestrarumhvørvi, sum t.d. var við til at geva samfelagnum góð hugskot. Fíggjarliga eru nógv atlit at taka, umframt at tað krevur bygging. Viðvíkjandi útbúgvingarstovnum kring landið, er neyðugt at meta um tørv, dygd, kostna og ávirkan og týdning á lokalsamfelagið, og har er Suðuroyggin í serstøðu.

Politikkur
Kjakið og íkastið til visjón 2015, og í hesum føri útbúgving, verður sætt sum eitt politiskt kjak og ein spurningur um politiskar semjur sum leist. Tað er jú rætt, at tað skal verða politisk semja, fyri at kunnu stinga eina slíka kós út í kortið. Men tað, at eitt mál er politisk, merkir ikki at aktørarnir á økinum ikki skulu verða partur av kjakinum, og at bert politikkararnir skulu finna eina semju. Nei her er alneyðugt at aktørarnir tora at koma fram við sínum visjónum og við teirra royndum, so vit vanligu borgarar eins og politikkarnir eisini fáa innlit í teirra royndir og metingar um framtíðarleist.

Júst á útbúgvingarøkinum, eru aktørarnir partur av almennu skipanini og tað tykist sum tað er ein ótti fyri at koma at blanda seg í politikk og verða lastað(ur) fyri tað. Hetta er ikki eitt eindømi, men eitt fyribrygdi sum ofta sæst, tá ein leitar sær kunning hjá fólki í sambandi við greinar. Tað er sera keðiligt, tí brúk er fyri hesum fólkum í kjakinum um framtíðar leist. Tí átti ein partur av grundútbúgving okkara at verið kjak, at kjakast sømuliga og at tora at standa fram og vita, hvussu umráðandi tað er fyri samfelagið.

Homo – sexuellur og/ella sapiens
Eitt annað, sum kom fram í vikuni, eru rættindi. 2005 og spurningurin er um homofobiin hevur verið størri í Løgtinginum. Hetta er ein stór skomm, sum eisini ávísir tørvin á at undirvísa í mannarættindum og javnrætti. Um okkara samfelag ikki er stórt nokk til samkynd, so ivist eg stórliga í, at vit nakrantíð verða stór nokk til at skilja fjølbroytni, sum er alneyðugt fyri, at vit sum pinkuland kunnu gerast ein sannur vinnari í alheimsgerðini. Vónandi skal útbúgving eisini elva til tolsemi, og vónandi verður tað eisini eitt mál fyri 2015, eins og sapiens er tað.

Samanumtikið kann sigast, at vit hava ein grundarstein, fólkaskúlan, at byggja á. Men vit hava ikki megnað at stinga mál út í kortið, og tí heldur ikki at hava ein tilætlaðan útbúgvingarpolitik til okkara samfelag, og tillagaðan til tað samfelag vit vilja menna Føroyar at verða. Á útbúgvingarøkinum er talan um nógvar møguleikar og nógv atlit, og tí verður tað heldur ikki lætt at finna fram til felags mál, men útbúgvingarpolitikkurin má speglast í hvat tað er fyri eitt samfelag vit ynskja, og so byggjast upp kring tað.